

Nabídka témat diplomových prací pro studijní program Učitelství pro 1. stupeň základní školy rok SZZ: 2022

prof. PhDr. Ivo Jirásek, Ph.D.

1. Postavení mravní výchovy v kurikulu prvního stupně základní školy

Výzkumný typ přehledové práce s cílem zmapovat možnosti mravní výchovy v primární edukaci. Metody obsahové analýzy dokumentů (RVP a ŠVP vybraných škol), interview s učitelkami.

2. Zkušenosti učitelů prvního stupně ZŠ s přístupem „filozofie pro děti“

Výzkumný typ práce s cílem analýzy učitelských zkušeností s rozvojem myšlení dětí v primární edukaci na základě přístupu filozofie pro děti. Obsahová analýza dokumentů a interview zaměřené na zkušenosti učitelů.

3. Tematika gender v knihách pro děti mladšího školního věku

Výzkumný typ práce s cílem obsahové analýzy dětských knih s ohledem na zobrazení hrdinů fikčního světa v rovině genderových sociálních rolí a hodnotové zakotvení v binární či naopak nebinární preferenci pojetí pohlaví a genderu.

4. Spirituální gramotnost na prvním stupni ZŠ

Výzkumný typ přehledové práce (založené na studiu zahraničních zdrojů) se zaměří na možnosti rozvoje nenáboženské spirituality u žáků prvního stupně ZŠ s ohledem na vzdělávací oblasti a obsah učiva v primární edukaci. Analýza zahraničních odborných textů (spirituální inteligence, spirituální gramotnost) a dokumentů RVP.

prof. PhDr. Peter Gavora, CSc.

5. Interakční styl začínajícího učitele

Interakční styl je styl kontaktu a komunikace učitele se žáky ve třídě. Jde o poměrně stálou charakteristiku, tedy takou, jenž se nemění v průběhu školního roku, ale může se měnit v průběhu kariéry učitele. Výzkum se zaměří na zjištění interakčního stylu učitele z pohledu jeho žáků. Bude použit dotazník se škálovými otázkami. Doporučený výzkumný soubor žáků bude 100.

6. Self-efficacy žáka 1. stupně základní školy

Výzkum se zaměří na zjištění úrovně self-efficacy (vnímané schopnosti) žáka 1. stupně základní školy pro učení se. Odpoví a otázku, jak žák dokáže např. odolávat činností nebo věcem, které ho odrazují od učení, do jaké míry je schopný hlídat svůj čas pro učení a pod. Bude použit dotazník se škálovými otázkami. Doporučený výzkumný soubor žáků bude 100.

7. Znalost konvencí tištěného textu žáky 1. ročníku ZŠ

Výzkum se zaměří na zjištění úrovně znalostí konvencí textu, jak je vymezen M. M. Clayovou (2012). Jde o znalost, kde na stránce začíná čtení, jak se postupuje po řádcích, jaký význam mají interpunkční znaménka a pod. Bude použit pozorovací arch autorky. Doporučený výzkumný soubor žáků bude 100.

doc. PaedDr. Adriana Wiegerová, PhD.

8. Využití digitálních aplikací v hodinách přírodovědy

téma již zamluveno

Práce má výzkumný design. Jejím cílem je zjistit, jak učitelé pracují s možnostmi webových aplikací na hodinách přírodovědy v současném digitálním prostředí základních škol. Doporučené výzkumné metody: dotazník, rozhovor, případně strukturované pozorování.

9. Možnosti realizace badatelsky orientovaného vzdělávání v hodinách prvouky

téma již zamluveno

Práce má výzkumný charakter. Cílem je zjistit a popsat, jak učitelé využívají potenciál žáka k přirozenému poznávání a bádání žáka v hodinách prvouky. Doporučené výzkumné metody: pozorování a rozhovor.

10. Hodnocení práce mentorů (uvádějících učitelů) začínajícími učiteli

Práce má výzkumný charakter. Cílem je zjistit a odhalit práci uvádějících učitelů se začínajícími učiteli. Doporučené výzkumné metody: pozorování a rozhovor.

doc. PhDr. Zuzana Petrová, PhD.

11. Stávání se čtenářem v digitální éře

Diplomová práce výzkumného typu se zaměří na otázku čtení a čtenářství v éře rozšiřování digitálních technologií. Diplomová práce bude mít povahu případová studie. Záměrem bude identifikace dítěte, které preferuje čtení knihy před činnostmi prováděnými prostřednictvím digitálních technologií. Prostřednictvím polostrukturovaného rozhovoru s žáky, rodiči a učiteli budou shromážděny údaje, které umožňují rozpoznat, co motivuje žáky ke čtení.

12. Vztah žáků prvního stupně základní školy ke čtení

Záměrem výzkumné práce bude analyzovat různé aspekty vztahu žáků ke čtení, které se mění s nástupem digitálních technologií a textů v digitální podobě. Prostřednictvím rozhovorů se žáky 1. stupně základní školy bude mapováno, co motivuje žáky ke čtení.

doc. PaedDr. Hana Stadlerová, Ph.D.

13. Žák z odlišného sociokulturního prostředí v české škole

téma již zamluveno

Výzkumná diplomová práce si klade za cíl zkoumat konkrétní případ inkluze žáka na prvním stupni základní školy. Bude popsáno fungování žáka z odlišného sociokulturního prostředí, budou sledovány metody a formy jeho začleňování do třídního kolektivu, přístup učitele i spolužáků. Bude také zkoumáno, jakou roli úspěšné integraci žáka může sehrát vzdělávací

oblast Umění a kultura. I proto se bude jednat o kvalitativní výzkum - případovou studii - realizovaný adekvátními metodami. Zdrojem výzkumných dat budou zúčastněné pozorování, terénní poznámky, rozhovory, audiovizuální dokumentace, které budou následně analyzovány.

PhDr. Hana Navrátilová, Ph.D.

14. Komunikační strategie žáků při skupinové práci

Výzkumný typ práce. Cílem je odhalit, zda a jaké využívají žáci strategie pro spolupráci a společné řešení problému při skupinové práci na 1. stupni základní školy. Navrhovanou výzkumnou metodou je nestrukturované pozorování ve školní třídě, případně doplněné o interview se žáky.

15. Analýza narativních schopností žáků na počátku školní docházky

Výzkumný typ práce. Cílem je analyzovat narativní schopnosti dětí mladšího školního věku na počátku školní docházky se zaměřením na druhy a úroveň narace v projevech žáků ve školním prostředí. Navrhovanou výzkumnou metodou je strukturované pozorování dětí.

16. Komunikační vzorce v interakci učitele a žáka na 1. stupni ZŠ

Výzkumný typ práce. Cílem je odhalit, zda komunikace mezi učitelem a žákem na 1. stupni vytváří určité vzorce (schémata), a analyzovat vliv těchto vzorců na zapojení žáků do komunikace ve třídě. Navrhovanou výzkumnou metodou je nestrukturované pozorování ve školní třídě, případně doplněné o interview s učiteli.

17. Projevy dominance v řeči učitele při komunikaci se žáky

Výzkumný typ práce. Cílem je odhalit a popsat, jaké projevy dominance učitele nad žáky lze zachytit v řeči učitele při vzájemné komunikaci ve škole. Navrhovanou výzkumnou metodou je nestrukturované pozorování, případně doplněné o interview s učiteli.

prof. PhDr. Hana Lukášová, CSc.

18. Žákovské otázky v primárním vzdělávání

téma již zamluveno

Výzkumná práce se zaměří na identifikaci kvality žákovských otázek ve vztahu k učivu v primární edukaci. Metoda pozorování a analýzy obsahu pozorovacích protokolů může být kombinována s rozhovory se žáky.

19. Pedagogická interakce mezi učitelem a žáky v primární edukaci

téma již zamluveno

Výzkumná práce se zaměří na identifikaci a analýzu zvláštností pedagogické komunikace a interakce mezi učitelem a žáky v pátých ročnících základní školy. Pro kvantitativní design bude využita mikroanalýza dat.

20. Učitelské pojetí práv dítěte v primární edukaci

téma již zamluveno

Výzkumná diplomová práce se zaměří na zmapování učitelského pojetí práv dítěte u vzorku učitelů v primární edukaci. Budou provedeny hloubkové rozhovory s učiteli a analýza dokumentů k právům dítěte v Česku i zahraničí.

21. Organizační formy výuky v primární edukaci

Výzkumná práce se zaměří na organizaci výuky a identifikaci spolupráce žáků ve výuce při ní. Bude použit kvalitativní design pedagogického výzkumu. V záznamech z pozorování a jejich zápise bude věnována pozornost podílů projevů kooperativní výuky v pátých ročnících 1. stupně základní školy.

22. Identifikace vyučovacích stylů učitelů prvního stupně základní školy

Pedagogický výzkum se zaměří na pozorování učitele na 1. stupni základní školy z hlediska identifikace převládajícího stylu vyučování. Z pozorovacích záznamů a archů bude pojmenován převládající styl vyučování u vzorku učitelů v primární edukaci ve Zlínském regionu.

PhDr. Roman Božik, Ph.D.

23. Možnosti výchovného působení metodika prevence v podmínkách školních klubů

Výzkumná práce se zaměří na úkoly metodika prevence s ohledem na ovlivňování postojů nejen žáků, ale i kolegů z řad učitelů a vychovatelů, rodičů dětí. Zkoumány budou možnosti působení ve školním klubu ve smyslu primární prevence rizikového chování. Preferovány budou hloubkové rozhovory s participanty.

24. Rodiče v roli partnerů základní školy

Výzkumná diplomová práce má teoreticko-empirický charakter. Identifikuje problémové oblasti spolupráce rodičů a školy. Její empirická část je zaměřena na zjišťování a popsání očekávání a rozbor požadavků rodičů a pedagogických pracovníků v rámci řešení problémových oblastí. Hlavními výzkumnými metodami budou dotazníky pro rodiče a rozhovory s pedagogickými pracovníky.

PhDr. Barbora Petru Puhrová, Ph.D.

25. Domácí příprava dítěte na počátku školní docházky

Cílem diplomové práce je odhalit a popsat, jaké strategie rodiče volí při zvládnutí domácí přípravy (domácí úkoly, dílčí domácí příprava, společné učení rodiče a dítěte) dětmi prvních tříd základní školy. Výzkumná metoda – rozhovory s rodiči žáků, pozorování v domácím prostředí.

26. Zapojení rodičů do domácí přípravy žáka na 1. stupni ZŠ

Cílem diplomové práce je odhalit a popsat, jak se rodiče žáků na 1. stupni zapojují do domácí přípravy dětí na vyučování. Výzkumná metoda – rozhovory s rodiči žáků, rozhovory s žáky na 1. stupni základní školy.

27. Domácí úkoly pohledem učitelů 1. stupně základní školy

Cílem diplomové práce je zjistit, jaké jsou strategie učitelů na 1. stupni základní školy při zadávání a kontrole domácích úkolů žáků. Výzkumná metoda – dotazník pro učitele.

Mgr. Libuše Jelénková, Ph.D.

28. Analýza učebnic hudební výchovy na prvním stupni základní školy

téma již zamluveno

Výzkumný typ práce. Cílem diplomové práce bude zjistit, jaká je kvalita učebnic hudební výchovy na prvním stupni základní školy. Bude nás také zajímat, jak je učitelé hodnotí a jak je využívají. Doporučenou metodou je obsahová analýza textu a rozhovory s učiteli.

doc. PaedDr. Jana Majerčíková, PhD.

29. Dobrá spolupráce školy a rodiny v perspektivách učitelů a rodičů

Cílem výzkumu bude odhalit názory rodičů a učitelů primární školy a na to, za jakých okolností, podmínek, v jakých kvalitách spatřují vzájemnou spolupráci jako přínosnou a efektivní pro obě strany. Navrhován je kvalitativně orientovaný výzkum, v jeho rámci interview s učiteli a rodiči žáků 1. stupně základní školy.

30. Globální společenské problémy v interpretaci dětí mladšího školského věku

Cílem výzkumu bude objasnit, jak děti mladšího školního věku vnímají a interpretují ty problémy společnosti, které jsou hodnoceny jako globální. Navrhován je kvalitativně orientovaný výzkum, v jeho rámci interview s žáky 1. stupně základní školy.

PaedDr. Kristína Ovary Bulková, PhD.

31. Řešitelské strategie žáků 1. stupně základních škol v řešení otevřených matematických problémů

Výzkumný typ diplomové práce. Cílem diplomové práce je zjistit, jaké řešitelské strategie žáci prvního stupně preferují při řešení otevřených matematických problémů. Výzkumná metoda – analýza řešení matematických problémů žáky.

32. Písemný projev žáků 1. stupně základních škol při řešení otevřených matematických problémů

Výzkumný typ diplomové práce. Písemný projev žáků je důležitým výstupem v mnohých vyučovacích předmětech. Cílem diplomové práce je specifikovat různé úrovně kvality písemného řešení žáků při formulaci slovního řešení matematického problému. Výzkumná metoda – analýza řešení vybraného matematického problému žáky.

Mgr. et Mgr. Viktor Pacholík, Ph.D.

33. Identifikace přístupu učitele prvního stupně ZŠ k žakovským problémům

téma již zamluveno

Výzkumný typ práce kvalitativního charakteru. Cílem je identifikovat přístupy učitele k žakovským problémům v primární edukaci. Doporučené metody: interview s učiteli. Návrh doplňujících metod: interview s rodiči.

34. Komparace interakčních stylů učitelů 1. stupně ZŠ

téma již zamluveno

Výzkumný typ práce kvantitativního charakteru. Cílem je porovnat interakční styly vybraných učitelů 1. stupně základní školy pohledem jejich žáků. Doporučená metoda: dotazník pro žáky se škálovými otázkami.

Prof. PhDr. Ivan Lukšík, CSc.

35. Reprezentace školy v představách žáků mladšího školního věku

Žáci si vytvářejí různé prekoncepty, resp. reprezentace jevů světa, který je obklopuje. Jedním z důležitých jevů jejich téměř každodenního života je škola a vzdělávání. Cílem empirické práce je zjistit, jaké je poznání a představy žáků o tom, co je to škola a vzdělávání, jaká je jejich symbolická (verbální) a případně obrazná stránka tohoto poznání.

Mgr. Dušan Klapko, Ph.D.

36. Analýza profesní zkušenosti učitelů/učitelek prvního stupně ZŠ s implementací opatření sociální inkluze do škol

Cílem diplomové práce je vytvořit podnětnou analýzu vybraných názorů učitelů/učitelek ZŠ na různá současná sociální témata nebo sociální problémy, které lze spojit s edukačním procesem. Výzkum je realizovaný v kvalitativním metodologickém paradigmatu a hodí se zde aplikovat interpretativní fenomenologickou analýzu, případně narativní analýzu.

37. Analýza profesní zkušenosti učitelů/učitelek prvního stupně ZŠ se zvládáním krizových situací v edukačním procesu

Cílem diplomové práce je vytvořit podnětnou analýzu vybraných názorů učitelů/učitelek ZŠ na různá současná sociální témata nebo sociální problémy, které lze spojit s edukačním procesem. Výzkum je realizovaný v kvalitativním metodologickém paradigmatu a hodí se zde aplikovat interpretativní fenomenologickou analýzu, případně narativní analýzu.

38. Analýza sociálního postavení žáků s postižením nebo se sociálním znevýhodněním.

Cílem diplomové práce je vytvořit podnětnou analýzu názorů vybraných aktérů (například učitelé, žáci, rodiče) na témata propojující život v sociálně znevýhodněném prostředí s edukačním procesem. Výzkum je realizovaný v kvalitativním metodologickém paradigmatu.

39. Hodnocení obtížnosti vybraných učebnic pro první stupeň ZŠ

Cílem diplomové práce je vytvořit podnětnou kvantitativně orientovanou analýzu na vybrané učebnice. Parametry hodnocení obtížnosti učebnic nabízejí osvědčený způsob evaluace učebnic. Tento výzkum je možné propojit i s rastry pro tvorbu učebnic.

Upravila: doc. PaedDr. Adriana Wiegerová, PhD.

V Bratislavě, 25. 1. 2021